

Reizen

Maarten Biesheuvel zei ooit dat hij, verbijsterd over exceptionele Friese koekoeksklokken, macabere massagraven in Cambodja, de voor-de-gek-houderij van hautaine Tweede Kamerleden en het absurde leven van laattwintigste-eeuwers, zijn schrijversmetier als een kwelling ervaart.

Die ontsteltenis vormt nochtans de essentialistische bühne van zijn schrijverschap. Hij blijft thuis, want zijn werkkamer bevat rug-aan-rug ladekasten vol hangmappen, waarbij elke map een traktaat van vier, soms wel zeventig bladzijden herbergt.

Nederlands reislustigste romancier is ontegenzeggelijk Cees Nooteboom. Waarom nam hij zo frequent de kuierlatten? In een van zijn geoliede reisbundels schreef hij conjunctie met autochtone bevolkingsgroepen te ambiëren.

In New York gaat dat zomaar: je bent je eigen camouflage. Tussen Polen vol weltschmerz, fiere Vikingen en oudtestamentische farizeeërs ben je louter een andere schaduw. Zoiets beangstigt velen, hem windt het op.

Geert Mak is een goede tweede: voor zijn pil 'In Europa' toerde hij in een krakkemikkig Volkswagenbusje van Litouwen naar Lourdes, via Vichy naar Auschwitz en vervolgens naar Ieper.

Voor 'Reizen zonder John' koos Mak dezelfde route als de legendarische John Steinbeck vijf decennien eerder. Maks expeditie voerde hem kriskras door de Verenigde Staten.

Net als Nobelprijswinnaar Steinbeck meed Mak de gebaande paden en reed hij duizenden mijlen door de aardappelvelden van Maine en de eindeloze steppes van het Midden-Westen, koutte met fabrieks- en landarbeiders en stuitte op luisterrijke satellietsteden en dichtgetimmerde dorpswinkels. Hij zocht naar oude en nieuwe mythische verhalen.

Maar of u nu dicht bij uw woonplaats kanoënd kaarsrechte Flevolandse poldersloten doorklieft, solitair over gletsjers klautert, geëquipeerd met pijl-en-boog de aloude zijderoute door Centraal-Azië volgt of een tournee over onherbergzame plateautjes plant, menigmaal zult u concluderen: ik was ondertussen ergens anders.